Koordinátor Mestskej hliadky: Ako to naozaj je s našou činnosťou a kompetenciami

Vážení občania,

v poslednom období sa medzi obyvateľmi mesta objavujú otázky týkajúce sa ďalšieho fungovania Mestskej hliadky mesta Šaštín-Stráže. Viacerí občania sa na nás obracajú aj s otázkou, či je pravdivá informácia o jej možnom zrušení, pričom ako dôvod sa uvádza údajný nedostatok kompetencií. **Nechceme pritom špekulovať o pôvode ani dôvodoch vzniku týchto informácií.** Považujeme však za dôležité, aby mali občania k dispozícii vecné a overiteľné informácie o tom, aké úlohy Mestská hliadka v súčasnosti plní, akú ďalšiu agendu má na starosti a aké má oprávnenia resp. akým spôsobom sa podieľa na zabezpečovaní verejného poriadku v meste.

Tvrdenie, že Mestská hliadka nemá žiadne kompetencie, totiž nezodpovedá jej doterajšej činnosti ani stanovisku Ministerstva vnútra SR, ktoré v roku 2024 v rámci preverenia činnosti Mestskej hliadky Šaštín-Stráže konštatovalo, že ide o **„poriadkovú zložku mesta“** pôsobiacu pri zabezpečovaní verejného poriadku.

Máme oficiálny dokument ministerstva, ktorý priamo pomenúva mestskú hliadku ako poriadkovú zložku mesta a zároveň opisuje, ako v praxi spolupracuje s Policajným zborom. Keďže ide o útvar, ktorý je súčasťou organizačnej štruktúry mestského úradu a ktorý sa každodenne podieľa na riešení situácií priamo v teréne, ako aj na administratívnom spracovaní agendy súvisiacej s touto činnosťou, považujeme za dôležité priblížiť občanom, prečo bola Mestská hliadka zriadená, aké úlohy plní, aké má možnosti a aký význam má pre každodenný život v našom meste.

Ja, aj môj kolega sme držiteľmi oprávnenia odbornej spôsobilosti typu „S“. Takéto oprávnenie môže získať len osoba, ktorá je **bezúhonná a spoľahlivá** – posudzuje sa na základe výpisu z registra trestov a policajnej evidencie,

- **Má zdravotnú a psychickú spôsobilosť** potvrdenú lekárom,
- **Absolvuje odbornú prípravu v akreditovanom školiacom stredisku.**

Prejdime teraz ku konkrétnym činnostiam patriacim do pôsobnosti mesta, ktoré Mestská hliadka na základe poverenia primátora mesta môže priamo vykonávať pri zabezpečovaní verejného poriadku.

Kompetencie na úseku riešenia priestupkov podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v platnom znení (ďalej len „zákon o priestupkoch“) a podľa ďalších osobitných predpisov

Pokuty v blokovom konaní – čiže pokuty na mieste / oprávnenie ich ukladať

Mestská hliadka -**ÁNO**	Mestská polícia **– ÁNO**
Priestupky podľa § 86 písm. b) zákona o priestupkoch - Priestupky proti verejnému poriadku podľa § 47 ods. 1 písm. a) až m) a § 48 priestupkového zákona - Priestupky proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 priestupkového zákona - Priestupky proti majetku podľa § 50 priestupkového zákona - **Priestupky porušenia VZN obce/mesta (je až 24 zákonov, podľa ktorých môže mesto vydať VZN v oblasti zabezpečenia verejného poriadku)** - Priestupky proti poriadku v správe vykonávanej obcou/mestom, a to podľa • **§ 21 ods. 1** = priestupky vyskytujúce sa na viacerých úsekoch správy • **§ 24 ods. 1 písm. a)** = priestupky na úseku podnikania • **§26 ods. 1** =priestupky na úseku hospodárenia s bytmi a s nebytovými priestormi • **§ 30 ods.1** = priestupky na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami (sem patrí napríklad to, ak niekto úmyselne umožňuje požívať alkoholický nápoj alebo užívať iné návykové látky osobe mladšej ako osemnásť rokov, ak tým ohrozuje jej telesný alebo mravný vývoj a patrí sem aj ďalších 8 skutkových podstát priestupkov) • **§ 32 ods.1**- priestupky na úseku kultúry (na tomto úseku sú 3 skutkové podstaty priestupkov)	**Mestská polícia je oprávnená riešiť priestupky, ktoré sú vymenované v ľavom stĺpčeku a okrem toho** : 1. Zákon č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení nesk. prepdisov 2. Zákon č. 445/1990 Zb. , ktorým sa upravujú podmienky predaja a rozširovania tlače a iných vecí spôsobilých ohroziť mravnosť v znení zákona č. 102/2010 Z.z. 3. Zákon č. 282/2002 Z.z. , ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov v znení nesk. predpisov 4. Zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. **(ale tieto priestupky sú oprávnení riešiť len v čase vyhlásenej krízovej situácie).**

• **§35 ods.1** = priestupky na úseku poľnohospodárstva, poľovníctva a rybárstva • **§45** = priestupky na úseku ochrany životného prostredia • **§46** = iné priestupky proti poriadku v správe 2. Zákon č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v.z.n.p. (príslušnosť obce/mesta daná v §44 písm.a), priestupky podľa §49 ods. 2,3 a 4 3. zákon č. 332/2023 Z.z. o verejnej osobnej doprave a o zmene a doplnení niekt. zákonov v z. n.p., príslušnosť obce podľa § 36 písm. l) zákona 4. zákon č.146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. (**napr. čo sa stávalo aj v meste, ak niekto spaľuje odpad a palivo vyrobené z odpadu v iných zariadeniach, ako sú spaľovne odpadu) , §54 priestupky fyzických osôb, § 49 ods. 3 -poriadková pokuta v blokovom konaní, príslušnosť obce podľa § 46 ods.2písm.i) bod 2,** **5. Zákon č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v z. n.p. –** priestupky podľa §11 ods.1 písm. a) a e) , t.j. v prípade porušenia zákazu fajčenia v priestoroch staníc a v zariadeniach sociálnych služieb okrem fajčiarní a porušenie zákazu fajčenia osobami mladšími ako 18 rokov..), príslušnosť - §11 ods. 5 zákona, priestupky - §11 ods. 1 písm. a) a e), **6.** Zákon č. 178/1998 Z.z. o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhových miestach a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v z.n.p. **(** *tzn. ak napr. niekto predáva bez povolenia na trhovom mieste, alebo zriadi bez povolenia trhové miesto, predáva na trhových miestach výrobky, ktorých predaj je zakázaný a ďalšie 2 skutkové podstaty***), priestupky podľa §13 ods. 1 zákona** **7. Mestská hliadka je ďalej oprávnená** riešiť na základe rozšírenej kompetencie obcí porušenia pravidiel cestnej premávky na úseku zastavenia a státia vozidiel v rámci tzv. objektívnej zodpovednosti držiteľa vozidla. Mestská hliadka je oprávnená viesť skrátené priestupkové konanie a vydať rozkaz o uložení pokuty. Hliadka je na to vyškolená.	

Mestská hliadka ale nebola zriadená ako represívna alebo primárne „pokutujúca“ zložka. Našou hlavnou úlohou je predovšetkým **preventívne pôsobenie** – byť prítomní v teréne, byť nápomocní obyvateľom mesta, ktorí to potrebujú, monitorovať situáciu vo verejnom

priestore, predchádzať narúšaniu verejného poriadku a včas reagovať na vznikajúce problémové situácie.

Okrem toho :

1. Koordinujeme činnosť zamestnancov kamerového systému, vrátane administratívnej agendy súvisiacej s ich činnosťou, koordinujeme čerpania ich dovoleniek a zabezpečujeme rozpis služieb, t. j. organizáciu ich pracovného času. Zároveň poskytujeme informácie štátnej polícii na základe jej vyžiadania pri objasňovaní trestných činov a priestupkov.
2. V rámci svojej činnosti realizujeme aj odchyt psov na základe získanej odbornej spôsobilosti
3. Mesto je od 1.1.2025 povinné zabezpečiť a udržiavať v prevádzkyschopnom stave prístroj AED, t. j. **automatický externý defibrilátor určený na záchranu života**. Mesto má v súčasnosti 5 takýchto prístrojov. **Ako členovia Mestskej hliadky sme registrovaní ako kontaktné osoby na zásah, pričom v prípade potreby nás kontaktuje Operačné stredisko záchrannej zdravotnej služby Slovenskej republiky za účelom doručenia automatického externého defibrilátora (ďalej len „AED“) na miesto zásahu a/alebo nášho aktívneho podieľania sa na poskytovaní kardiopulmonálnej resuscitácie.** Sme odborne vyškolení na použitie AED a na poskytovanie kardiopulmonálnej resuscitácie, a v prípade potreby tak môžeme prispieť k záchrane ľudského života.
4. Kontrolujeme v pravidelných intervaloch funkčnosť a neporušenosť prístrojov AED.
5. Spolupracujeme so štátnymi orgánmi a na ich požiadanie vykonávame rôzne šetrenia priamo v teréne. Ide najmä o šetrenia sociálnych a rodinných pomerov pre súdy, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, súdnych exekútorov, ale aj o šetrenia a preverovania na požiadanie kriminálnej polície. Zistené informácie následne spracujeme do správy a odošleme príslušnému orgánu, ktorý o šetrenie požiadal.
6. Odchytávame túlavých psov a umiestňujeme do mestských kotercov, odkiaľ sú prevezení po splnení zákonných podmienok do karaténnej stanice,
7. Asistujeme pri domových prehliadkach na požiadanie kriminálnej polície
8. Riešime susedské spory, vykonávame miestnu obhliadku a spracovávame informácie pre ďalšie konanie
9. Vedieme priestupkové konanie vo veciach porušenia povinností ustanovených zákonom č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov.

Prečo a ako vznikol „Projekt“ zriadiť mestskú hliadku?

Niekto by sa mohol pýtať, prípadne si môže myslieť, načo mesto potrebuje Mestskú hliadku, keď sa v meste nachádza aj obvodné oddelenie Policajného zboru. Prítomnosť štátnej polície v meste je veľkou výhodou a sme radi, že ju v našom meste máme. Policajný zbor však zabezpečuje široké spektrum úloh a jeho príslušníci pôsobia nielen na území nášho mesta, ale aj vo viacerých okolitých obciach. Nie je preto možné, aby sa mohli priebežne a plnohodnotne venovať všetkým situáciám a podnetom, ktoré vznikajú priamo v našom meste.

Práve tu má svoje miesto Mestská hliadka. Nesnažíme sa činnosť Policajného zboru nahrádzať, ale byť nápomocní obyvateľom mesta, byť im priamo k dispozícii a reagovať na ich podnety či vzniknuté problémové situácie v čo najkratšom čase. Často ide aj o riešenie susedských konfliktov, narúšania verejného poriadku či ďalších každodenných problémov, pri ktorých vieme zasiahnuť priamo v teréne.

Zároveň tým pomáhame aj príslušníkom Policajného zboru, ktorým v rámci svojich oprávnení odľahčujeme ich činnosť a umožňujeme im sústrediť sa na závažnejšie prípady a úlohy patriace do ich pôsobnosti.

Mestská hliadka bola zriadená v čase, keď mesto potrebovalo **posilniť dohľad nad verejným poriadkom a mať svojich ľudí priamo v uliciach**. V danom období sa v meste čoraz častejšie riešili prípady výtržníctva, krádeží a ďalšie situácie narúšajúce verejný poriadok, **pričom potrebu posilnenia dohľadu a väčšej prítomnosti mesta v teréne začal vnímať aj primátor mesta**. Tento projekt je výsledkom viacerých rokovaní s primátorom mesta, **Ing. Radovanom Prstkom**, ktorých predmetom bolo hľadanie vhodného spôsobu, ako zabezpečiť účinný dohľad nad verejným poriadkom a posilniť prítomnosť samosprávy priamo v uliciach, a to s ohľadom na finančné možnosti mesta.

Zároveň primátor hľadal riešenie, ktoré by bolo pre mesto finančne zvládnuteľné, keďže vtedajšie a ani súčasné finančné možnosti mesta neumožňovali a neumožňujú pristúpiť k zriadeniu mestskej polície ako finančne a organizačne náročnejšiemu riešeniu s výraznejšími a dlhodobými nárokmi na rozpočet mesta.

Ukážme si to na reálnom príklade:

Porovnanie ročných nákladov na mestskú políciu a mestskú hliadku vrátane mzdových a materiálno-technických nákladov:

Poznámka: Zelený stĺpec ukazuje náklady na troch príslušníkov mestskej polície v meste s veľkosťou ako Šaštín-Stráže.

Ročné náklady na 3 príslušníkov mestskej polície (čerpané zo zverejneného rozpočtu porovnateľného mesta s 3 príslušníkmi mestskej polície)	**Ročné náklady na 2 osoby mestskej hliadky**	**V prípade, že by v budúcnosti mala mestská hliadka 3 členov, boli by predpokladané mzdové náklady nasledovné**
Mzdy a odvody **110 550 eur (platy nezostávajú rovnaké po celé roky , ale sa zvyšujú)**	Mzdy a odvody : **53 633 EUR**	**Cca 70 000 EUR**
Stravovanie : **3600 eur**	**Stravovanie** : 2700 EUR	**Cca 3700 EUR**
materiálno-technické zabezpečenie / tovary a služby v bežných výdavkoch : **11 423 €**	**Všeobecný materiál** : 100 EUR	**Všeobecný materiál** : (?) ..... EUR
Kapitálové výdavky (technické vybavenie mestskej polície) : **28 000 €**	**Pracovné odevy** : 100 EUR	**Pracovné odevy** : (?)..... EUR
	Palivo, mazivá, oleje : 1300 EUR	**Palivo, mazivá, oleje** : (?).....
	Servis, údržba, opravy : 1000 EUR	**Servis, údržba, opravy** : (?).....
	Sociálny fond : 556 EUR	**Sociálny fond** : (?) ....EUR
Celkový rozpočet na mestskú políciu na rok 2026 : 153 693 EUR	**Celkový rozpočet na mestskú hliadku na rok 2026 : 59 889 EUR**	**V závislosti od plánovaných ostatných položiek by rozpočet hliadky bol cca na úrovni 77 000 eur – 78 000 EUR**

Na záver by sme sa s kolegom chceli poďakovať primátorovi mesta, Ing. Radovanovi Prstkovi, ktorý tomuto projektu od začiatku veril, podporuje ho a vytvára podmienky na jeho ďalšie fungovanie a rozvoj. Vďaka jeho podpore sa podarilo vytvoriť nové priestorové podmienky pre Mestskú hliadku, zlepšiť kamerový a dohľadový systém a vytvárať lepšie podmienky pre našu každodennú prácu.

Po pravidelných pracovných stretnutiach a diskusiách o ďalšom smerovaní Mestskej hliadky primátor uvažuje aj o možnosti zriadenia Mestskej polície, pričom jednou z možností by bolo po jej zriadení postupné preškolenie súčasných členov Mestskej hliadky

na príslušníkov Mestskej polície. **V súčasnosti však finančné možnosti mesta z dlhodobého hľadiska takýto krok neumožňujú, najmä s ohľadom na jeho udržateľnosť, vyjadril sa primátor.**

Samotné zriadenie Mestskej polície by totiž nemuselo byť problémom ani z pohľadu jednorazových vstupných nákladov. Pri svojich výjazdových zasadnutiach môže vláda podporiť mestá aj príspevkom na náklady spojené so zriadením Mestskej polície. Takáto pomoc môže mestu výrazne uľahčiť samotný začiatok. **Dôležité však je, že výjazdové rokovania vlády nie sú pravidelnou dotačnou schémou, na ktorú by sa mesto mohlo automaticky spoliehať. Oveľa dôležitejšou otázkou preto zostáva, či bude mesto schopné dlhodobo a stabilne financovať fungovanie Mestskej polície aj po jej zriadení, keďže ide o finančne podstatne náročnejšie riešenie. Práve dlhodobú udržateľnosť takéhoto riešenia je preto podľa primátora potrebné zvážiť ešte pred samotným zriadením Mestskej polície.** A preto je dnes Mestská hliadka riešením, ktoré dokáže mesto dlhodobo udržať a zároveň zabezpečiť každodennú prítomnosť hliadky priamo v uliciach.

Poďakovanie:

Na záver by sme sa chceli poďakovať aj všetkým obyvateľom mesta, ktorí nám boli a aj sú počas našej práce nápomocní – či už tým, že nás upozornili na problém, poskytli dôležité informácie alebo pomohli pri jeho objasnení a vyriešení. Veľmi si vážime aj všetky pozitívne spätné väzby, ktoré od vás dostávame. Sú pre nás vysvedčením za uplynulé štyri roky, že naša práca má zmysel a že naša prítomnosť v uliciach mesta je pre ľudí dôležitá.

Vážime si, že Mestská hliadka má podporu primátora mesta a že počíta s jej ďalším rozšírením, ak bude mať možnosť pokračovať vo svojej práci aj v ďalšom volebnom období.

Som presvedčený o tom, že pri hodnotení práce Mestskej hliadky nie je najdôležitejšie, **akú uniformu má človek oblečenú alebo akú nášivku nosí – či je na nej Mestská polícia alebo Mestská hliadka.** Oveľa dôležitejšie je, či pozná svoje mesto, pozná miestne pomery a ľudí a či si dokáže získať ich dôveru a rešpekt.

To platí aj pri práci v rómskych komunitách, kde je dôležité, aby človeka prijali a vnímali ho nielen ako niekoho, kto ich príde kontrolovať alebo napomínať, ale aj ako človeka, ktorý im vie pomôcť. **Práve takýto vzťah sa nedá vytvoriť zo dňa na deň a nedá sa nahradiť samotnou uniformou či širšími zákonnými oprávneniami.**

To, čo má Policajný zbor napísané na svojich autách – „Pomáhať a chrániť“ – sa snažíme v našej každodennej práci aj reálne napĺňať. Byť tu pre ľudí, pomôcť im, keď to potrebujú, a zároveň prispievať k tomu, aby sa v našom meste cítili bezpečne.

Preto si myslím, že pri porovnávaní Mestskej hliadky a Mestskej polície je dôležité pozerať najmä na to, **čo naše mesto skutočne potrebuje a aké problémy tu bežne riešime**. Nestačí sa pozerať len na to, aké právomoci má Mestská polícia navyše. Dôležité je aj to, **či by sme tieto právomoci v našom meste vôbec pravidelne využili a či by sa preto oplatilo zriaďovať Mestskú políciu, ktorá je finančne aj organizačne náročnejšia na udržanie.**

Slavomír Pavelčák, prezident Združenia náčelníkov obecných a mestských polícií Slovenska uviedol, že citujem ***"Momentálne to nie je veľmi jednoduché, pretože sú to zvýšené nároky jednak na prijímacie konanie, na mzdové náklady a takisto na materiálno-technické zabezpečenie.."***

Peter Hrica
koordinátor činnosti mestskej hliadky

Ľubomír Hrozen
člen mestskej hliadky